

İslâm'da Uhuvvet

Brotherhood in Islam

Abdülbâkî ÇİMİÇ

Özet

İman, bütün eşya arasında hakikî bir uhuvveti, irtibatı, ittisali ve ittihad rabıtalarını tesis eder. Bu rabıtalarda uhuvveti de temin eder. İnsan olarak, Allah'ı bilen mü'minlerin de ittihak ve ittihad etmesi gerekiyor. Müslümanlar arasında esmâ-i hüsnâ adedince bir birler uhuvveti, muhabbeti ve vahdeti iktiza ediyor. Böyle ebedî bir uhuvveti te'sis eden ve duâlarıyla birbirine her daim yardım eden ehl-i imân uhuvvete, ittihada ve muhabbete mecburdur. Bu yazıda İslâm'ın kardeşliğe verdiği önem Risale-i Nur'un ortaya koyduğu kardeşlik anlayışı çerçevesinde ele alınmaktadır.

Anahtar Kelimeler: İslâm kardeşliği, Uhuvvet, İhlas, Ubudiyet, Muavenet, İttihad.

Abstract

Faith establishes a genuine brotherhood, liaison, relationship and unity ties among all things. These ties also provide brotherhood. As a human being, believers who know Allah must also ally and unionize. Among the Muslims, There are many reasons as far as for God's beautiful names that necessitate the brotherhood, affection and unity. The People of faith, who aids to eachother with prays are obliged to brotherhood, unity and affection. In this article, the importance Islam attaches to brotherhood is discussed as it is discussed in the Risale-i Nur.

Keywords: *Islamic Brotherhood, Brotherhood, undisguised belief, Worship, Solidarity, Unity.*

İman, bütün eşya arasında hakikî bir uhuvveti, irtibatı, ittisali ve ittihad rabitalarını tesis eder. İman, her şeyin arasında bir uhuvvet, bir kardeşlik tesis ettiği için, mü'minin ruhunda hırs, adavet, kin ve vahşet şiddetlenmez. Çünkü mü'min, nur-u imanın dikkatiyle en şedit düşmanıya dahi bir nevi kardeşliği var olduğunu görüyor.

Peygamber Efendimiz (asm) "İslam kardeşliği ve sevgisi şahsi dostlukların üzerindedir." buyurmuştur. Bediüzzaman Hazretleri de İslâm kardeşliği üzerine çok tahşidat yapmış olup müstakil olarak "Uhuvvet Risalesi"ni te'lif etmiştir. Bu Risalede Müslümanların İslâm kardeşliğini sağlayacak mânevî rabitaları ortaya konulmuştur.

Bediüzzaman Hazretleri, 'Kur'ân-ı Hakîmin hizmetinde' olduğunu söylediği mesleğini, hakikat ve uhuvvet sıfatları ile tavsif ettikten sonra, uhuvvetin sırrını da 'kardeşler içinde fâni olmak' sözleri ile ifade eder.

Bediüzzaman Uhuvvet Risalesi'nde "Mü'minler ancak kardeşlerdir; siz de kardeşlerinizin arasını düzeltin."^[1] Kötülüğe iyiliğin en güzeliyle karşılık ver. Bir de bakarsın, aranızda düşmanlık bulunan kimse candan bir dost oluvermiştir."^[2] "Öfkelerini yutanlar ve insanların kusurlarını affedenler-Allah ise iyilik yapanları sever."^[3] âyetlerini tefsir eder. Bu ayetlerin sırrıyla; ehl-i imanı, uhuvvet ve muhabbete davet eder. Nifak, şikak, kin ve adavetten men edecek mühim sebepleri gösterir. Kin ve adavet; -ehl-i iman ortasında- hem hakikatça, hem hikmetçe, hem insaniyetçe, hem İslâmiyetçe, hem hayat-ı şahsiyece, hem hayat-ı içtimaiyece, hem hayat-ı maneviyece gayet çirkin ve merdud ve zulüm olduğunu gayet kat'î bir surette isbat edip, mezkûr âyetlerin mühim bir sırrını tefsir eder.

Risale-i Nur nifak ve şikakı, tefrikayı, fitne ve fesadı kaldırıp kardeşliği, uhuvvet-i diniyeyi, tesanüd ve teavünü yerleştirir. Risale-i Nur mesleğinin bir esası da budur. Bediüzzaman Hazretleri de İslâm kardeşliği için şu temel ölçüleri esas almıştır: "Birisinin cinayetiyle başkaları, akraba ve dostları mesul olamaz."^[4] esası gereği, tarafgirlik ve particilikle ihlal edilmeme- li, bu tehlikeye karşı İslâm kardeşliği esas alınıp Kur'ân'ın söz konusu hükmü dayanak yapılmalı. Ayrıca "Mümin mümine karşı bir binanın kenetlenmiş taşları gibidir."^[5] hadisini esas yapıp hariçteki düşmanlara karşı dahildeki adavet unutulmalı, dayanışma sağlanmalıdır. Bu esas göz önüne alınır- sa sosyal hayatı sağlam temele oturtmak mümkün olacaktır.

"Mü'minler ancak kardeşler."^[6] âyet-i celîlesinin sırrı olan tam kardeşlik şerefini ancak Risale-i Nur temin etmiştir. Öyle kardeşlik ki, bugün ve bu zamanda bir hanede yaşayan ana-baba bir, iki kardeşin birbirine temin edemediği muhabbet ve hürmet ve tesanüdü ancak Nurlar temin

*Risale-i Nur
nifak ve şikakı,
tefrikayı, fitne
ve fesadı kaldırıp
kardeşliği,
uhuvvet-i
diniyeyi, tesanüd
ve teavünü
yerleştirir. Risale-i
Nur mesleğinin
bir esası da budur.*

[1] Hucurat Suresi, 49:10.

[2] Fussilet Suresi, 41:34.

[3] Âl-i İmrân Suresi, 3:134.

[4] En'am Suresi, 164. ayet

[5] Buhari, Salat, 88; Müslim, Birr, 65

[6] Hucurat Suresi, 49:10.

*Risale-i Nur'u
dikkat ve
tefekkürle devamlı
okuyanlar
arasında hiçbir
beşerî kuvvetin
çözemeyeceği
mânevî bir bağ
husule geliyor.*

etmiştir. “Zaten mesleğimizin esası uhuvvettir. Peder ile evlât, şeyh ile mürid mâbeynindeki vasıta değildir. Belki hakikî kardeşlik vasıtalarıdır.”^[7]

Risale-i Nur'u dikkat ve tefekkürle devamlı okuyanlar arasında hiç bir beşerî kuvvetin çözemeyeceği mânevî bir bağ husule geliyor. Risale-i Nur İslâmiyet'in hakikatlarına nüfuz ve vukuf ettirici hârika bir külliyyat olduğu için, Müslümanlığın bir şiarı olan kardeşliği de Nur talebeleri ve mü'minler arasında tesis ediyor. Bu sırâ binaendir ki Risale-i Nur talebeleri İhlas Risalesi'nin düstur ve vecibeleriyle birbirlerini çok severler. Aralarında maneviyatı daima maddiyata tercih ederler, yekdiğerlerine samimi ve ciddi hürmet ve iltifat ederler. Bediüzzaman Hazretleri'nin bir eserinde buyurduğu gibi: “Aziz sıddık kardeşlerim! Birimiz şarkta, birimiz garbda, birimiz şimalde, birimiz cenubda, birimiz dünyada, birimiz ukbada olsak biz yine birbirlerimizle beraberiz.” derler.

Uhuvvet ve ihlâs

Allah (cc) ayette, “Mü'minler ancak kardeşdir. Öyleyse kardeşlerinizin arasını düzeltin. Ve Allah'a karşı takva sahibi olun. Umulur ki, böylece siz rahmet olunursunuz.”^[8] buyuruyor. İnsan olarak, Allah'ı bilen mü'minlerin de ittifak ve ittihat etmesi gerekiyor. Fabrikanın çarkları ve aralarındaki tenâsüp uhuvvetin fitrî ahvâline en önemli misaldir ki, Bediüzzaman da bu misalle ders vermiş. Bu cihetle uhuvvetin iki cenahı var. Biri hâli, diğeri fiili olarak yaşamak. Ahvâlimizde eylem ve söylem tutarsızlığı olmamalıdır. Dilimiz ayetin mealini söylerken, filimiz o söylemi tekzip etmemeli. “Emrolduğun gibi dos doğru ol.”^[9] Veya “O hâlde, emrolduğun gibi dosdoğru ol!”^[10] ayetleri söylem ve eylem birliğini emrediyor. Mü'min mü'mine affedici olmalı! Çünkü ‘Allah affedenleri sever.’ Müslüman kardeşimize karşı affedici ve kerîm olmakta cimrilik yapmamalıyız. İnsan kusûrsuz olmaz. Kusursuz muyuz ki kusursuz insan arıyoruz? Öyleyse affedici olmayız! Rekâbet sûretiyle ehl-i imâna karşı bir nevi adâvet taşımak, vüs'at-i rahmet-i İlâhiyeyi itham etmektir. İnsaflı hakperest hakkın hatırı için, nefsin hatırını kırıyor. Hasımının elinde hakkı görse, yine rıza ile kabul edip taraftar çıkar, memnun olur. Ey ehl-i hak! Ey hakperest ehl-i şeriat ve ehl-i hakikat ve ehl-i tarikat! Aranızdaki ihtilafı acilen ittifaka çevirmelisiniz.

Melekût âleminde bulunanlar bile ehl-i imanın hakiki uhuvvetinin tesisi için alakadârdır. Onların hatırı için uhuvveti muhafaza etmek gerekmiyor mu? Uhuvvet ve muhabbetin hukuku, Risâle-i Nur için de ehemmiyetli bir hukuktur. Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevisini muhafaza etmek için uhuvvetin fedaisi olmak gerekiyor. Sırr-ı uhuvvette terakki etmek elzemdir. Uhuvvet-i İslâmiye ile mürtebit ve alâkadar olan, çok rabîta-i mânevîyeyi bulabilir. Birbirine mânen-lüzum olsa maddeten-yardım eder ve etmelidir. Öyleyse İslâm kardeşliğini bir ubudiyet kastı ve sırr-ı ihlâsın gereği olarak görmek lâzımdır.

[7] Lem'alar, s.395.

[8] Hucurat Suresi, 10.

[9] Şûrâ Suresi, 15.

[10] Hüd Suresi, 112.

Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevisine vurulan darbeler mes'uliyet-i azîm sebebidir. Bu darbeler ümmetin selâmetine vurulmuş en dehşetli darbe-i menhustur. Bu darbeyi vuranlar ve vuranlara yardım edenler ahirette şiddetli mes'ul olurlar. Belki de Üstadın "Evet, yol iki görünüyor. Cadde-i kübrâyı Kur'ânîye olan şu mesleğimizden şimdi ayrılanlar, bize düşman olan dinsizlik kuvvetine bilmeyerek yardım etmek ihtimali var." ikazı bu noktaya da bakıyor olmalıdır. Artık şuna kesin inanıyoruz ki "Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevisi, sefine-i Nuh'tur, sefine-i hidâyettir, nâsih-i ümmettir." Tek çare Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevisinde fani olmaktır. Âhırzamanda Kur'ân, kemâl-i şaşâa ile bürhan-ı kat'î ile hükmediyor. İşte bu hükümranlığın ve neticenin fabrikası Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsidir. Çünkü uhuvvet-i İslâmiyeyi bu şahs-ı mânevî tesis edebilir.

Uhuvvet-i İslâmiyeyi tesis etmekte Nur Talebeleri samimidirler. Bu vazifeyi kast-ı mahsusla sırr-ı ihlâs gereği yaparlar. Çünkü İslâmiyet'te en kıymetli ve en lüzümlü esâs, ihlâstur.^[11] Hakikat ve velâyet yollarının ve tarikat şubelerinin en mühim esâsı, ihlâstur. Çünkü insan, ihlâs ile hafî şirklerden halâs olur. İhlâsı kazanmayan, o yollarda gezemez.^[12] Öyleyse ihlâs, İlahî bir nurdur. O nurun batın-ı kalbe in'ikas etmesi, sadâkatlı sırr-ı ihlâstan taktattur eden dâvâdaki muhtelif mir'at-ı marifet ve mezaya vasıtasıyla olur. İbâdetin rûhu, ihlâstur. İhlâs ise, yapılan ibâdetin yalnız emredildiği için yapılmasıdır. Eğer başka bir hikmet ve bir fayda ibâdete illet gösterilse, o ibâdet bâtıldır. Faydalar, hikmetler yalnız müreccih olabilirler, illet olamazlar.^[13] Mesleğimizin esâsı, âzamî ihlâs ve terk-i enâniyettir. İhlâslı bir dirhem amel, ihlâssız yüz batman amele müreccahtır.^[14] Çünkü, vasıta-i halâs ve vesîle-i necat olan yalnız ihlâstur. İnsan bazen "âmâl-i salihanın rûhu, esâsı, ihlâs olduğunu derk etmiyor."^[15]

Sırr-ı ihlâs öyle bir nur ki, hem medâr-ı necat, hem de medâr-ı rızâ olabilir. Belki bir mevhibe-i İlahîye olan o esrâr ve o feyizler, halis bir niyet ile ve dünyadan ve huzuzât-ı nefsanîyeden tecerrüd etmek vesilesi ile gelebilir.^[16]

Risâle-i Nur'un dâvâsı cadde-i kübrâ olarak verâset-i nübüvvet ve velâyet-i kübra sırrıyla fazîlet-i külliyyenin dâvâsıdır. Fazîlet-i külliyyeye sahip olmak için ihlâs ve sadâkatin doruk noktasına ve zirvelerine çıkmak elzemdir. İhlâs ve sadâkatin zirvesine çıkamayan kimse fazîlet-i külliyyeye vâsıl olamaz. İnsan, sırr-ı ihlâsa, fenâdan tecerrüd edip, kâinata tamâmen esmâ ve sıfat-ı İlahinin âyinesi olarak nazar etmek, cemal ve kemâl-i İlahiyi müşâhede etmekle kavuşur. Bu sırr-ı ihlâsa tam mazhar olmak, ancak Sahâbe-i Kirama nasip olmuştur. Çünkü Sahâbeler iksir-i nurânî olan Peygamberimizin (asm) sohbeti ile boyanmışlardır. Onun içindir ki Risâle-i Nur mesleği, Sahâbe mesleği ve onun bir cilvesi olmuştur. Bununla berâber

[11] Lem'alar, s. 463.

[12] Mektubat, s. 762.

[13] İsharatü'l-İcâz, s. 230.

[14] Tarihçe-i Hayat, s. 1071.

[15] Lem'alar, s. 386.

[16] Mektubat, s. 116-117.

*Uhuvvet-i
İslâmiyeyi
tesis etmekte
Nur Talebeleri
samimidirler. Bu
vazifeyi kast-ı
mahsusla sırr-ı
ihlâs gereği
yaparlar. Çünkü
İslâmiyet'te en
kıymetli ve en
lüzümlü esâs,
ihlâstur.*

*Risâle-i Nur
Talebeleri, îmân
ve İslâmiyet
hizmetinde ağır
şartlar ve kayıtlar
ve tahdidatlar
içinde muvaffak
oluyorlar. Onlar
hayatlarını
Risâle-i Nur'a
ve Üstâdlarına
vakfetmişlerdir.*

Nur Talebeleri Üstâdlarından aldıkları ders-i hakîkate binâen Risâle-i Nur'u değil dünya siyâsetine, belki kemâlât-ı mânevîyeye ve makâmat-ı âliyeye âlet etmezler. Risâle-i Nur'u, herkesin hoş gördüğü saâdet-i uhrevîye ve Cehen-nemden kurtulmaya vesîle etmemek ve yalnız emr-i İllâhî ve rızâ-yı İllâhîden başka hiçbir şeye âlet etmemek bu zamanda Nur'un hakîkî kuvveti olan sırr-ı ihlâs-ı hakîkîyi muhâfaza etmeye onları mecbur etmiştir. Bu sır içindir ki Nur Talebeleri, "kutbiyet derecesinde bir mertebe-i ulvîyeyi ve yüksek bir şeref-i imtiyazı bırakıp, Risâle-i Nur dairesindeki sırr-ı ihlâsı muhâfaza ve hazz-ı nefisten teberrî etmiştir."^[17] Çünkü Risâle-i Nur'daki sırr-ı ihlâs, yüzde doksan ihtimaliyle de olsa böyle makama talip olmamaklığı iktiza ediyor.

Risâle-i Nur'un dâiresindeki hâlis, pek kuvvetli ve her ferdine çok rûhları kazandıran ve Sahâbenin sırr-ı verâset-i Nübüvvetle meşreb-i uhuvvetkârânesini gösteren 'meşreb-i hillet ve meslek-i uhuvvet' hakikatidir."^[18] Bu sır içindir ki Bedüzzamân Hazretleri de Sahâbe Efendilerimize hüve hüvesine ittiba etmiştir. Sırr-ı ihlâsa mazhar olmak öncelikle Sahâbe Efendilerimize mahsustur. Çünkü Sahâbeler nübüvvetin rü'yetine mazhar olmuşlardır. Peygamber Efendimizin (asm) sohbeti ile müşerref-tirler. Bu sır içindir ki sırr-ı ihlâsa mazhariyet bir de âhirzamânda verâset-i nübüvvet mesleğine mazhar olan Nur Talebeleri ve onların şahs-ı mânevîsine vasıl olabilir. Sırr-ı ihlâs bu zamanda Risâle-i Nur Talebelerinin şahs-ı mânevîsine has ve mahsustur. Onun için bu zaman ve zeminde ihlâstan mütevellit bir tek zattan değil, Risâle-i Nur'un müntesip ve müttehid cemâatine meftun ve muktedi olmak lâzımdır. Sırr-ı ihlâs küllî mânâda şahs-ı mânevîde tezahür ediyor. Ferdî eşhas şahs-ı mânevîyeye tebaiyeti sırrınca müstefid oluyor. Onun için Kevser-i Kur'ânî havuzu olan sırr-ı ihlâsın âb-ı hayatı olan şahs-ı mânevîye dâhil olmak gerekiyor.

Yine bu azîm sırr-ı ihlâsa binâendir ki, Risâle-i Nur Talebeleri, îmân ve İslâmiyet hizmetinde ağır şartlar ve kayıtlar ve tahdidatlar içinde muvaffak oluyorlar. Onlar hayatlarını Risâle-i Nur'a ve Üstâdlarına vakfetmişlerdir. Risâle-i Nur'u, sermaye-i ömür ve gâye-i hayat edinmişlerdir. Risâle-i Nur dâvâsı rızâ-yı İllâhî dâvâsı olduğu içindir ki, hamiyet-i İslâmiyeye mâlik mümtaz^[19] talebeler bu sırr-ı ihlâsa binâen maddî ve mânevî, dünyevî ve uhrevî bir gâye gütmekten hizmetlerine devam ediyorlar.

Şahs-ı mânevî çok ehemmiyetli bir mesele-i mühimmedir. Çünkü verâset-i nübüvvet sırrıyla Peygamber Efendimizin (asm) şahsiyet-i mânevîyesine bakıyor. Bu sır içindir ki âhirzamânda Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsine meftun olmak gerekiyor. Verâset-i nübüvvet ile sırr-ı verâset ve sırr-ı velâyete ulaşmanın en müessir yolu Risâle-i Nur'un şahs-ı mânevîsine ittiba etmektir. En kudî bir mücâhede-i mânevîyeyi tazammun eden ve sırr-ı verâset-i nübüvvetle velâyete kübrânın feyzine mazhar ve Sahâbenin sırr-ı meşrebine medâr olan Risâle-i Nur ile hizmet-i

[17] Kastamonu Lâhikası, 2006, s.380.

[18] Lem'alar, 2006, s.631.

[19] Tarihçe-i Hayat, 2006, s.1073.

kudsiye-i Kur'âniyemize kanâat^[20] etmek elzem görünüyör. Bedüzzamân Hazretleri de "Risâle-i Nur şakirtlerinde sırr-ı ihlâsın ne derece yüksek bir terk-i enâniyet ve hazz-ı nefsîden teberrî etmek gibi, ihlâsın en yüksek seciyeleri Risâle-i Nur şakirtlerinde tezahür ediyor diye bir delil oldu"^[21] diyor.

İhlâs hakikati abd-i aciz için İlâhî bir nur oluyor. Kalbî bir amel olup o abdi akrebiyet-i İlâhiyeye uruc ettiriyor. Sırr-ı ihlâs mü'minin kalb ve vicdanını nurlandırıyor ve o abdin âlemine nur veriyor ve hayatlandırıyor. Mü'minde bulunan fanî dünyaya karşı gösterilen şiddetli hırs, ihlâs-ı tammı söndürür. İnsanı müflis eder. Ondandır ki "Mü'minde hırs sebep-i hasârettir" denilmiş. Bunun içindir ki sırr-ı ihlâs, sebep-i rızâdır, sebep-i necattır, kalbi masivadan tecerrüttür. Bazen bir tek kelime medar-ı necat ve medar-ı rızâ olabilir. Yeter ki sırr-ı ihlâs ile mayalansın. Öyleyse uhuvvetin zirvesine vasil olmak için, sırr-ı ihlâsta terakki etmek ve şahs-ı mânevînin kevser-i Kur'âniye havuzunda erimek gerekiyor. Uhuvvet-i İslâmiye için bu vazife ile muvazzaf olanlar, uhuvvetteki rabitaları sırr-ı ihlâs ile deruhte etme azm ve gayreti içinde olmalıdırlar.

Uhuvvet-i İslâmiye ve muhabbet

İmân muhabbeti, İslâmiyet uhuvveti istilzam eder.^[22]

Sebeb-i muhabbet olan imân ve tevhid bunu gerektiriyor. Uhuvvet ve kardeşlik ittifak ve ittihadın temel taşıdır. Müslümanların uhuvveti ve hürmeti ve muhabbeti ve hamiyeti, imân cihetiyledir. Bizler "ehl-i tevhid olduğunuzdan, uhuvveti ve ittihadı emreden yüzer esâslı rabîta-i kudsiye mâbeyninizde varken, iftirakı iktiza eden cüz'î meseleleri bırakmak elzemdir."^[23] Aynı zamanda da "İmân, bütün eşya arasında hakikî bir uhuvveti, irtibatı, ittisali ve ittihad rabitalarını te'sis eder."^[24] Öyleyse Müslümanlar arasında esmâ-i hüsnâ adedinde bir birler uhuvveti, muhabbeti ve vahdeti iktiza ediyorlar. Böyle ebedî bir uhuvveti tesis eden ve duâlarıyla birbirine her daim yardım eden ehl-i imân uhuvvete, ittihada ve muhabbete mecburdur.

Bedüzzamân Hazretleri "Zaten mesleğimizin esâsı uhuvvettir."^[25] tesbitini yapar. Bu cihetle mesleğimizin uhuvvet-i İslâmiye dairesinde bütün Müslümanlarla bir kardeşliği iktiza ettiğini söyleyebiliriz. Uhuvvet-i İslâmiye ise kudsî milliyetin rabitasıyla, umûm ehl-i İslâmı bir tek aşiret hükmüne geçiriyor. Aşiretin efradı gibi, İslâm taifeleri de birbirine uhuvvet-i İslâmiye ile mürtebit ve âlakadar olur. Birbirine mânen-lüzum olsa madde-ten-yardım eder. Güya bütün İslâm taifeleri bir silsile-i Nurâniye ile birbirine bağlıdır.^[26] Müslümanlar uhuvvet-i İslâmiyenin intibahıyla her vakit mu'cizeleri gösterebilir. Çünkü esmâ-i hüsnâ adedince bin bir rabîta ile birbirlerine mürtebittirler. Uhuvvetteki rabitanın saiki tevhid-i itikaddır.

[20] Lem'alar, s. 639.

[21] Kastamonu Lâhikası, s. 363.

[22] Hutbe-i Şamiye, s. 145.

[23] Lem'alar, s. 26.

[24] Mesnevi-i Nuriye, s. 69.

[25] Lem'alar, s. 162.

[26] Tarihçe-i Hayat; s. 97.

*İhlâs hakikati
abd-i aciz için
İlâhî bir nur
oluyor. Kalbî
bir amel olup o
abdi akrebiyet-i
İlâhiyeye uruc
ettiriyor. Sırr-ı
ihlâs mü'minin
kalb ve vicdanını
nurlandırıyor ve
o abdin âlemine
nur veriyor ve
hayatlandırıyor.*

Öyleyse uhuvvet-i
İslâmiye insî ve
cinnî düşmanlara
karşı mü'minlerin
kuvvetli silâhı,
siperi ve kalesidir.
Aynı zamanda
âb-ı hayatımız
ve maye-i
hayatımızdır.

Müslümanlarla imân cihetinde ciddi uhuvvetimiz vardır. Hem ehl-i imân ile uhuvvetimiz ayn-ı inayettir.

Bediüzzamân Hazretleri'nin tesbitiyle "Uhuvvetin sırrı, şahsiyetini kardeşler içinde fâni edip onların nefislerini kendi nefesine tercih etmek"^[27] tir. Hem de "Uhuvvetteki makam geniştir; gıptakârâne müzâhameye medar olamaz."^[28] Böylece uhuvvet-i İslâmiye âlem-i İslâm içinde kudsi bir rabıttır.

"Muhabbet, uhuvvet, sevmek, İslâmiyetin mizacıdır, rabıtasıdır."^[29] "Zira, ittihad, uhuvvet, itâat, muhabbet ve ilâ-yı kelimetullah, dünyanın en mukaddes cemiyetinin maksâdıdır."^[30] "Teâvüne, tesanüde sebeptir; menfaatli bir kuvvet temin eder, uhuvvet-i İslâmiyeyi daha ziyade teyid edecek bir vasıta olur. Çünkü İslâmiyet'in verdiği uhuvvet içinde bin uhuvvet var; âlem-i bekada ve âlem-i berzahta o uhuvvet bâki kalıyor."^[31]

Öyleyse uhuvvet-i İslâmiye insî ve cinnî düşmanlara karşı mü'minlerin kuvvetli silâhı, siperi ve kalesidir. Aynı zamanda âb-ı hayatımız ve maye-i hayatımızdır. Hazret-i Üstâd da "Risâle-i Nur zinciriyle kuvvetli uhuvvet öyle bir hasenedir ki, bin seyyiyeyi affettirir."^[32] der. "Çünkü, ittihad-ı ehl-i imân cemâatindeki uhuvvet-i İslâmiye, Nurcularda pek hâlisâne, fedakârâne inkişaf..."^[33] etmiştir. Bediüzzamân Hazretleri de "İnşâallah bir zaman da, sizin gibi uhuvvet-i İslâmiyenin anahtarını bulan zatlar, bu mu'cize-i Kur'âniyenin cilvesini âlem-i İslâma işittireceksiniz."^[34] diye müjde vermiştir. Bu müjde yapılan Risâle-i Nur hizmetleriyle tahakkuk etmiştir.

Nur mesleğinde, mü'minlerin uhuvveti esâstır.^[35] Nurların esâsı ve hedefi, imân-ı tahkikî ve hakikat-ı Kur'âniyedir. Bütün ehl-i imân, uhuvvet-i İslâmiye cihetinde uhrevî kardeşirler. Meselemiz imândır. İmân uhuvvetiyle bu memlekette ve âlem-i İslâmın yüzde doksan dokuz adamlarıyla uhuvvetimiz var. Çünkü "Uhuvvetteki makam geniştir; gıptakârâne müzâhameye medar olamaz. Olsa olsa, kardeş kardeşe muavin ve zahîr olur, hizmetini tekmil eder."^[36] Hem "İttifakta kuvvet var. İttihadda hayat var. Uhuvvette saâdet var. İtâat-i hükümette selâmet var. Hablül'-metin-i ittihadı ve şerit-i muhabbete sarılmak zaruridir."^[37]

Yaşasın sıdk! Ölsün yeis! Muhabbet devam etsin! Şûrâ kuvvet bulsun! Bütün levh ve itâb ve nefret, hevâ hevâse tâbi olanlara olsun. Selâm ve selâmet, hüdâya tâbi olanlar üstüne olsun. Âmin.^[38]

[27] Lem'alar, s.165.

[28] Lem'alar, s.166.

[29] Hutbe-i Şamiye, s.53.

[30] Tarihçe-i Hayat, s.68

[31] Mektubat, s.324.

[32] Şuâlar, s.330.

[33] Şuâlar, s.533.

[34] Emirdağ Lâhikası-2, s.223.

[35] Emirdağ Lâhikası-1, s.180

[36] Lem'alar, s.166.

[37] Eski Saîd Eserleri (Nutuk), s.186.

[38] Tarihçe-i Hayat, s.101